

NAUJIENOS

VISŲ LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

VOL. LXVII

Price 25c

Šeštadienis-Pirmadienis—Saturday-Monday, February 23-25, 1930

The First and Greatest
Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
Haymarket 1-6100
Over One Million Lithuanian
In The United States

NE BŪTINAI PULTI PERSIJOS ILANKOJE

KARALIŪNO IR KIRSNAUSKAITĖS PERGYVENIMAI PSICHIATRINĖSE

Voldemaro Karaliūno ir Zitos Kirsnauskaitės pergyvenimai prievartinėse psichiatrinėse ligoninėse aprašomi periodiniame leidinyje "News Bulletin on Psychiatric Abuse in the Soviet Union" (London, Nr. 2, 1979 m. spalio mėn.). Karaliūnas buvo suimtas 1975 m. už darbininkų raginimą streikuoti ir atsisakyti sovietinės pilietybės. Jis buvo internuotas Černiachovsko (Tilžės) specialioje psichiatrinėje, bet jam buvo pažadėta, kad 1979 metų pradžioje jis bus perkeltas į reguliarią psichiatrinę. Šis pažadas nebuvo išpildytas. Psichiatrai pasiskundė jo gimimams, jog jis nuolat melžiasi ir sakosi atliekantis Dievo valią. 1979 m. vasarą Karaliūnas prarado apetitą, paveiktas priverstinių injekcijų.

Adventistė Zita Kirsnauskaitė, g. 1950 m., gyvena Latvijoje. Ji buvo kelių sykų prievarta uždaryta į psichiatrinę už savo tikėjimą. Vaistų išvirkštiniai su trikdė jos inkstus, kuriuos dar pablogino netikėtas gydymas Rygos ligoninėje. 1978 m. spalio mėn. ji pasiskundė apie tokį gydymą ir pareiškė, kad tuomi buvo pažeista medicinos etika. Ji buvo pakviesta į Sveikatos ministeriją jos skundus svarstyti. Ten penki gydytojai mėgino ją įtikinti, kad jai nedelsiant reikia psichiatrinio gydymo. Tada ją prievarta uždarė į Latvijos psichiatrinę (Riga, ul. Aptiekas 1), vyr. daktarė — Zuzanna Sočnėva. Tėvo adresas: Stanislovas Kirsnauskas, USSR, Riga, ul. Gagarina 86.

KOSTA RIKĄ PALYGINA AFGANISTANĄ SU PABALTIJU

Sausio 12 d. vykusiuose Jungtinių Tautų visumos susirinkimo debatuose Afganistano klausimu, Kosta Rikos ambasadorius Luis Varela-Quiros paminėjo Pabaltijo valstybes. Jis priminė delegatams, kad gruodžio mėnesį JT visumos susirinkimas priėmė Sovietų pasiūlytą rezoliuciją, kurioje buvo pasmerktas "hegemoniškumas" — po kelių dienų Sovietų Sąjunga užpuolė Afganistaną.

Varela-Quiros pareiškė: "Ne vienas mūsų tada nesupratome, kokie godūs tie 'riboto suverenumo doktrinos' gynėjai... Niekas neprisiminė tų mažų Pabal-

tijo valstybių — Lietuvos, Latvijos ir Estijos — kurios, kaip ir Afganistanas, buvo tų pačių draugystės sutarčių aukos". (Elta)

STATYBŲ DUJŲ GAMYKLĄ

Energijos departamentas pranešė, kad Memphis mieste bus statoma parodomoji dujų gamykla pagal Illinois Technologijos instituto projektą. Visa statyba bei įrengimai kainuos \$700 milijonų. Per dieną bus galima pagaminti 175 milijonus kubinių pėdų dujų, tam tikslui panaudojant 2,800 tonų anglį.

Tas kiekis dujų galės pakeisti apie 30,000 naftos statinaičių. Dujų gamybai bus galima panaudoti ne tik akmens anglį, bet įvairią medieną ir net atliekas.

TOKSTANČIAI LIKO BE PASTOGES

LOS ANGELES, Cal. — Šešias dienas besitęsęs lietus, kartais su labai didelėmis audromis, padarė Kalifornijos gyventojams labai didelius nuostolius. Lietus nuvertė tūkstančius namų, nudauskė stogus, išstūmė langus ir be pastogės paliko daug žmonių. Nuostoliai dar neapskaičiuoti, bet gali siekti šimtus milijonų dolerių.

Prezidentas Carteris, nesulaukęs audros pabaigos, jau paskelbė 6 pietų Kalifornijos apskritys nelaimės ištiktomis rajonais, kas įgalins gauti federalinę pagalbą greitesniam atsistatymui.

Pranešimai ir apskaičiavimai sako, kad nuo audros Kalifornijoje gyvybės neteko 80 žmonių. Pačiame Los Angeles mieste iškrito 12 colių lietaus, o kalnuose iškrito dar daugiau. Pešlaitėms vanduo vertėsi upeliais. Kituose Kalifornijos miestuose iškrito net 21 colis lietaus.

Specialistai apytikriai apskaičiavo, kad vien tik gyvenamiesiems namams padaryta 300 milijonų dolerių nuostolių.

— Penktadienį aukso uncija kainavo 643 dolerius.

ZBIGNIEW BRZEZINSKI
National Security
Affairs Adviser

— Jeigu rusai įsiverš į Pakistaną ar Iraną, tai JAV kirs į jautrią rusų vietą, pareiškė prezidento patarėjas Zbigniew Brzezinski.

New Yorko valstijoje, Lake Placid srityje, baigiasi Žiemos olimpiados dienos. Suvažiuosieji sportininkai randa laisvą laiką pačiuoti ir sušilti į artimesnę pažintį.

AFGANISTANO SOSTINĖS PREKYBININKAI PROTESTAVO PRIEŠ OKUPACIJĄ

KETVIRTADIENĮ NEATIDARĘ KRAUTUVIŲ PARODYDAMI RUSAMS, KĄ JŲ KARIUOMENĖ NEPAGEIDAUJAMA

KABULAS. — Ketvirtadienį sostinės prekybininkai neatidarė savo krautuvų, tuo parodydami Sovietams, kad Raudonoji armija Afganistane nėra pageidaujama. Krautuvės bus uždarytos iki šeštadienio, nes penktadienį yra musulmonų šventė. Milijonai gyventojų sostinės miestas atrodo kaip po kautynių, nes daugelio krautuvų langai užkalti lentomis. Civilinių nepaklusnumą parodė 95% krautuvų. Panašios demonstracijos įvyko Kandahar ir Herat miestuose.

Policija reikalavo atidaryti krautuves. Jos pareigūnai ejo į savininkų butus ir vedė juos prie krautuvų, reikalaujanti atidaryti. Užkluptas savininkas nesipriešino, bet išėjus policijai, jis vėl užkaldavo langus bei duris.

Press International pranešimu, Afganistano armijos kareiviai puolė Sovietų kariuomenės dalinį Ghazni aerodrome, 80 mylių nuo Kabulo. Žuvo apie 50 Raudonosios armijos kareivių. Atkeršydami, Sovietai nužudė visus aerodromo sargybinius.

IRANE UŽMUŠTI PENKI REVOLIUCINIO KOMITETO NARIAI

MANOMA, KAD ŠIOMIS DIENOMIS ATVYKS TARPTAUTINĖS KOMISIJOS ATSTOVAI

TEHERANAS, Iranas. — Prezidentas A. Bani Sadr sutraukė vis didesnę kariuomenės skaičių valstybės įstaigoms saugoti. Manoma, kad Irano kariai turės perimti Amerikos ambasados saugojimą ir suimti amerikiečių saugumą.

Ketvirtadienio vakarą susirėmė dvi revoliucinės Irano grupės. Susirėmimo metu įvyko susišaudymas, nuo kurio žuvo penki iranėčiai. Manoma, kad bus praneštos tikslesnės žinios apie susišaudymą. Bijomasi, kad nukentėjusių tarpe nebūtų studentų, pasiryžusių aiškinti šachos padarytus nusikaltimus. Kareiviams įsakta atimti ginklus visiems, kuriems ginklai nereikalingi pareigoms eiti.

Revoliucinė laryba svarsto taisykles, kurių turės prisilaikyti tarptautinė komisija. Ir-

sykles, kaip ta komisija galės veikti ir ką ji kasdien turės svarstyti. Vyriausybė nori paruošti taisykles, kurių tarptautinė komisija galės priimti. Prezidentas Bani Sadr mano, kad komisija visai bereikalinga. Tačiau laiką ir nustatinėjimą atidaro, ką jie turės aiškinti.

MASKVAI PULKS MULOS KALBA

Niekam ne paslaptis, kad mulos Chomeini pasakyla kalbą turės patikti Maskvai, nes ne pirmą kartą jis tvirtino, kad Amerika esanti didžiausias Irano priešas. Anksčiau visas Irano acilaines jis suversdavo Amerikai, tas pats mintis jis ir vėl pradeda kartoti. Sovietų karo jėgos nutraukė ryšius su Afganistanu vyriausybė, nušovė buvusį prezidentą H. Aminą, paskyrė kitą, o dabar ir su šiuo jau pradeda nesutikti.

Savo laiku mula Chomeini iš Irako sakydavo kalbas kurdams. Rusai apmokėdavo Irako stočiai laiką. Jie reikalavo, kad kiekvieną dieną, be kalbos prieš šachą, būtinai niekintų Ameriką. Dabar Chomeini daro tą patį. Jis, ko gero, tikisi išgelbėti savo gyvybę, kad rusai nepasiektų su juo, kaip pasiektė su Afganistano prezidentu H. Aminu.

Savo laiku mula Chomeini iš Irako sakydavo kalbas kurdams. Rusai apmokėdavo Irako stočiai laiką. Jie reikalavo, kad kiekvieną dieną, be kalbos prieš šachą, būtinai niekintų Ameriką. Dabar Chomeini daro tą patį. Jis, ko gero, tikisi išgelbėti savo gyvybę, kad rusai nepasiektų su juo, kaip pasiektė su Afganistano prezidentu H. Aminu.

TITO PRAŠO GRĮŽTI PRIE DETENTĖS

BELGRADAS, Jugoslavija. — Sunkiai sergantis 87 metų Jugoslavijos prezidentas Tito prašo visų kraštų valdovus tęsti detentės politiką. Jis yra įsitikinęs, kad pasirošimai karui pagaliau žmoniją nuves prie karo. Tito yra įsitikinęs, kad karas yra didžiausias pavojus žmonijai.

Gydytojai kels kartus buvo sutikę su mintimi, kad Tito jau nepajėgs nustumti mirtį tolyn. Bet jis tai padarė. Jo inkstai ne tvarkoje, jo širdis silpna, jo virškinimo sistema jau sunegalavusi, bet Tito nepasiduoda ir dar nori įtikinti didžiausius valstybių valdovus grįžti prie detentės politikos ir išvengti žmonijai praigaštingo karo.

GALIME PASIRINKTI JAUTRESNĘ SOVIETŲ SĄJUNGOS VIETĄ, -

PARAIŠKĖ ZBIGNIEW BRZEZINSKI, SAUGUMO REIKALAMS VYRIAUSIAS PATARĖJAS

WASHINGTON, D.C. — Nebūtina amerikiečiams pulti Sovietų Sąjungą Persijos įlankos vandenynse, — vakar pareiškė Zbigniew Brzezinski, prezidento Carterio saugumo reikalams vyriausias patarėjas. — Mes galime pasirinkti kitą jautresnę Sovietų Sąjungos vietą ir ten kirsti pačius smarkiausius smūgius.

Šitas prezidento patarėjo Z. Brzezinskio pareiškimas sukėlė didžiausių komentarų Washingtone. Iki šio momento atsakingi Amerikos pareigūnai nekalbėjo apie galimą Sovietų Sąjungos užpuolimą kitoje vietoje, bet Brzezinskio pareiškimas parodė, kad Amerikos ginkluotųjų jėgų vadai turi galvoje kitas strategines vietas. Iki šio momento manyta, kad susirėmimai gali būti lokalizuoti. Sovietų valdžia buvo įsitikinusi, kad konfliktas galės būti lokalinis, bet Brzezinskio žodžiai šią nuomonę pakeitė.

Prezidentas Carteris pareiškė, kad Persijos įlanka yra gyvybiniis Amerikos reikalas. Iš tos įlankos į Pietų ir Šiaurės Ameriką plaukia Persijos įlankoje gaunama nafta ir kitokie degalai. Bet pasakyti, kad JAV gins Persijos įlanką esančius gyvybinius reikalus, dar nereikia, kad JAV jau šiandien gali stoti kovon.

Prezidentas Carteris pareiškė, kad JAV kariai bus Irane, jeigu Sovietų kariai ten įsijungs, bet Sovietų tankai yra visai Irano pasienyje, o Amerikos karo jėgos yra gana toli, todėl amerikiečiams labai rūpi nustatyti kaip amerikiečiai galės ginti, je rusai jau yra Irano pasienyje o Amerikos karo jėgos yra toli.

Patarėjas Brzezinski pasakė kalbą Moterų Demokratų klubui narėms ir svečiams. Jis papasakojo apie savo kelionę į Pakistaną ir Saudi Arabiją, ir minėjo kitas Artimųjų Rytų strategines vietas, o vėliau pridėjo, kad amerikiečiai nebūtinai turi pulinti Sovietų karo jėgas Persijos įlankos vandenynse, amerikiečiai gali panaudoti savo jėgą bet kurioje kitoje Sovietų Sąjungos vietoje. Daugeliui atrodo, kad amerikiečiai privalo pulti rusus naftą gaminančioje srityje, bet amerikiečiai gali pasirinkti jautresnes Sovietų Sąjungos vietas ir ten pulti priešą.

Brzezinskis atsakė į klausimus, bet jis atsisakė nurodyti bent vieną jautrią Sovietų gyvybės vietą. Jis tvirtino, kad tokia yra ir amerikiečiai mokės jas tinkamai parinkti.

Kodėl rusai privalo pasirinkti kovos lauką? — klausia Brzezinskis. — Mes taip pat galime parinkti tokias strategines vietas, kurios bus skaudžios priešui.

Daugelis pamanė, kad JAV gali pulti Sovietų karo jėgas atomo ginklais, bet Brzezinskis pabrėžė, kad bandysime pulti rusus be atomo ginklų pagalbos, kelionėje.

IZRAELIS TURI ATOMO BOMBĄ

NEW YORK, N.Y. — Dabar tiksliai nustatyta, kad praėjus metų rudenį Izraelis išsprogdino galingą bombą Indijos vandenynė, netoli Pietų Afrikos krantų. Visa eilė valstybių girdėjo apie didelį sprogimą vandenynė, bet niekas nepaskelbė, kas ir ką sprogdino.

Tiksliai dabar nustatyta, kad ta atomo bomba priklausė Izraeliui. Jie norėjo išbandyti bombą Izraelyje ar Sinajaus pusiasalyje, bet pabijėjo, kad bombos nuodai nepakenktų sprogdintojams. Spaudoje pasirodė žinios apie didelį sprogimą, bet tuojau pasirodė aiškinimas, kad sprogimas galėjo būti pacioje gamtoje, nes tose vietose dažnai esti didelių podų padangės ir vandenys.

Prieš kelis metus Amerikoje buvo kalbama apie uranumo dingimą. Dabar atrodo, kad tą uranumą galėjo pavogti Izraelio specialistai, kurie vėliau pasigamino bombą.

Imigracijos ir Natūralizacijos tarnyba ruošia naujas taisykles užsienio studentams, kurių dabar Amerikoje yra 260 tūkstančių. Universitetai ir mokyklos bus įpareigotos pranešti apie studijuojančius užsieniečius.

Karą gali įsivengti tik Amerika ir Sovietų Sąjunga, — sako prezidentas Tito.

Teisėjas John Hechinger Chicagos ugniagesių unijos vadą nubaudė penkių mėnesių kalinimu už teismo neklausymą.

Niekam ne paslaptis, kad Sovietų karo jėgos gali imtis priemonių suselvinti dabar labai įtemptą padėtį Afganistane. Jie gali atsaugoti savo karo jėgas iš Afganistano ir gali išsiviežti dabartinį kvieslinį premjerą Babrak Karmalą, ir atiduoti Afganistano vadovybę kuriam nors musulmonų mui, bet ir šitokia padėtis reikalauja daug nepataisys, nes Sovietų vyriausybė ir vėl bandys ieškoti kitų priemonių savo kaimynams pavergti.

Iki Sovietų valdžia nesirenčia trauktis iš Afganistano. Yra pagrindo manyti, kad Kremlius valdovai pasis dar daugiau karo jėgų į aviganų žemę. Dabartinis metu Afganistane rusai laiko 90,000 kareivių. Jie jau sutraukė į šios valstybės strategines vietas. Rusai taip pat turi 30,000 akreivių prie Afganistano sienos. Jie yra atsarginiai.

Afganistane kiekvieną dieną žūsta vis didesnis Sovietų karo jėgų skaičius. Jie užpuolami ne tik Kabule, bet ir kituose miestuose. Dažniausiai užpuolimai daromi keliomis.

KALENDORĖLIS

Vasario 23: Romana, Polikarpas, Siga, Gantautas, Almis.

Vasario 24: Primityva, Liucijus, Ziedūna, Gandrimas, Virgaudas.

Vasario 25: Valburga, Serapijonas, Rasa, Margiris.

Saulė teka 6:37, leidžiasi 5:32.

Oras ne toks šaltas, kaip...

Socialinis draudimas ir aprūpinimas

Redaguoja PRANAS ŠULAS

IV metai

Vasario 23, 1980 Nr. 8 (120)

Klausimus ir medžiagą siųsti: 4436 So. Washenaw, Chicago, IL 60632

ŽŪKIME ATSARGŪS, KASDAMI SNIEGĄ! — PATARIA DR. HUGO H. MURIEL

Sveikatos departamento komisieriaus Hugo H. Muriel M. D., įvedimu, dr. W. G. Brandstadt išsiuntinąjo spaudai čia spausdinama, ypač seniorams žinotina, perspėjimą.

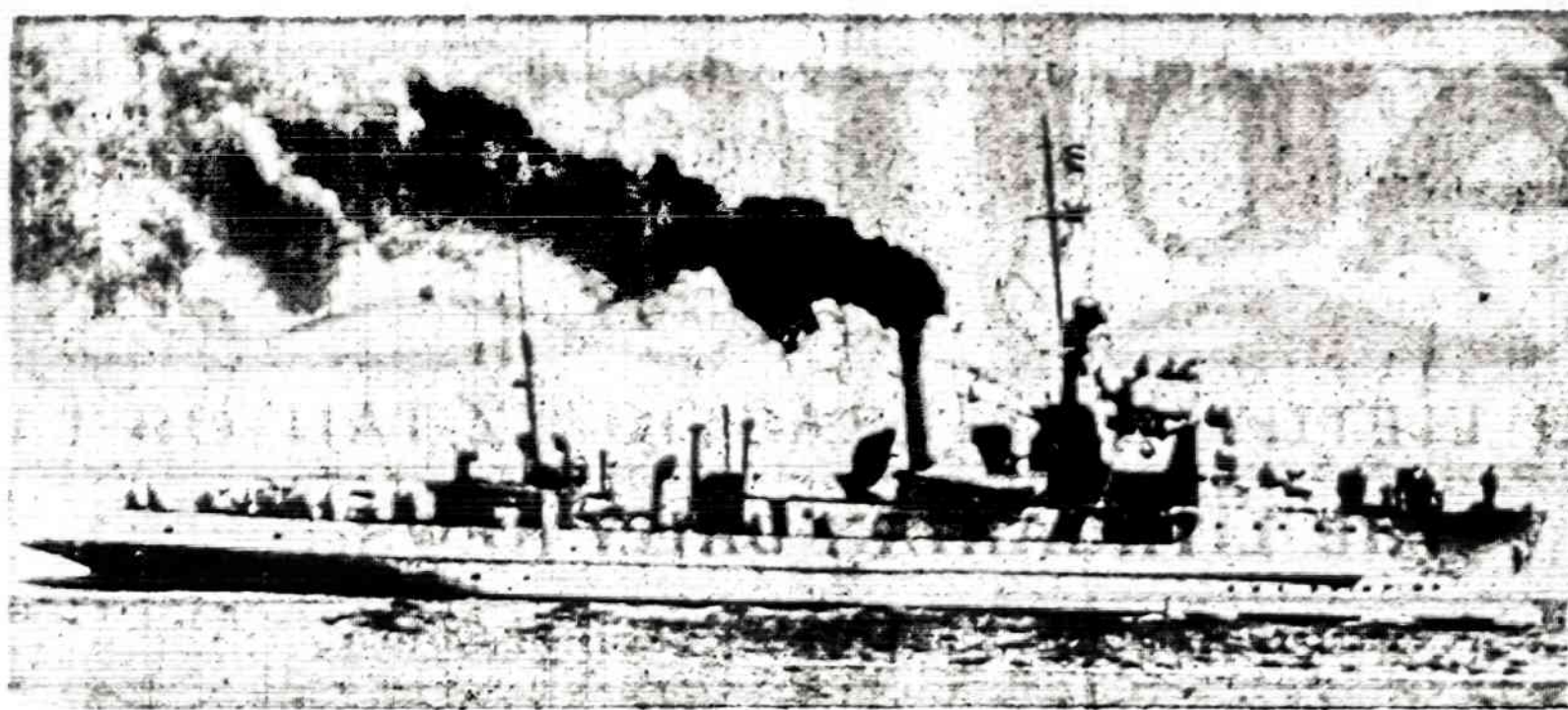
Kai sniegas padengia jūsų namo laiptus ir šaligatvius, jūs turite tą sniegą nedelsiant pašalinti, kad pašalys, išvengtumėte rimtesnių susižeidimų. Tačiau reikia sniegą valyti labai pamažu, nepersidirbti, nepavargti. Sinego valymo mašiną vartojant, nevartoti per didelę fizinę jėgą. Reikia atsiminti, kad sniegas yra sunkus, kai jis suslampa. American Heart draugija apskaičiavo, kad sniego kastuvu vidurkis svoris yra 4 svarų ir toks sniego valymo 10 kastuvų kiekis per minutę pareikalauja fizinės jėgos tokį kiekį, kaip užlipti į trečią laiptų aukštą per tą patį laikotarpį arba septynis laiptų aukštus, jei tas sniegas yra drėgnas.

Širdies infarkto pavojus, sniegą kasant, yra didžiausias vyresniems kaip 40 metų asmenims arba kurie sveria daugiau, negu pagal jų amžių turėtų sverti arba tie asmenys, kurie yra nepratę prie didesnio jų dėjimo. Jeigu jūs jaučiatės pakankamai fiziškai stiprus, atsiminkite, kad sunkus darbas šaltame ore gali būti jums pavojingas. Apie 20% pradinių širdies infarktų praeina visai nepastebėtai. Daugelio asmenų vyresnių, kaip 40 metų amžiaus širdies raumenyse yra pažeidimų, apie kuriuos jis pats nežino. Sunkiai fiziškai padirbėjus, toks pradinis širdies pažeidimas gali pablogėti ir išsivystyti į tikrą infarktą. Tas pradinis širdies "pažeidimas" gali būti pastebėtas, pasitikrinus pas gydytoją, elektrokardiogramos pagalba.

Jeigu jūsų širdis yra stipri, sniego kasimas bus jums naudingas prasimankstinimas, bet būtinai reikia dirbti su pertraukomis, ypatingai reikia vengti lirtbi iki uždusimo. Darbas jums bus daug lengvesnis, jeigu jūs kasite sniegą su aliuminiu kastuvu, padengtu Teflon tepalu, kurį neleidžia sniegui prilipti prie kastuvo. Jeigu jūsų kastuvas yra nepatepta šituo tepalu, tai galite savo kastuvą patrinti parafinu. Jokių būdų nekas kite sniego su dideliu kastuvu; pasirinkite kastuvą vidutinio dydžio. Nekaskite sniego, kaip sakoma "iš pieties"; kasant sniegą, palenkite kojas per kelius; prie sniego kasimo įjunkite nugaros raumenis. Tuo palengvinsite sniego kasimą. Negriebkite po mažą gabalą sniego, o taip pat nekaskite po didelį kiekį. Šaltomis dienomis įkite į buto vidų pailsėti po kiekvieno 10 — 15 minučių sniego kasimo.

Jeigu esate turėję infarktą, tai jūsų širdis nėra sveika, ir jei niekas negali jums padėti nukasti sniegą, tuomet turite įsigyti sniego kasimo mašiną, kuri apsaugos jūsų širdį nuo didesnio susirgimo, — pasakė dr. W. G. Brandstadt iš Sveikatos departamento įstaigos.

Spaudai paruošė gyd. Dalia Šulienė

Nepriklausomos Lietuvos karo laivas "Antanas Smetona"

PERMOKETŲ PAJAMŲ MOKESČIŲ GREITAS GRAŽINIMAS

Kiekvienais metais permokėtų paj. mokesčių čekiai grąžinami mokėtojams. Tokių permokėtų sumos vidurkis būdavo didesnis negu \$500. Tokių permokėtų 1980 metais busia 1 iš penkių mokesčių mokėtojų šiame krašte.

Internal Revenue Tarnyba teigia, kad milijonai mokesčių mokėtojų padaro neapdairias klaidas, kurios būna priežastimi atidėlioti mokesčių formų patikrinimą.

Tokiams atidėliojimams išvengti, IRA pataria, kad kiekvienas mokesčių mokėtojas patikrintų šiuos dalykus:

- *) Ar pridėjai visas savo pagalbines formas prie pagrindinės Formos 1040?
- *) Ar teisingi aritmetikos skaičiai surašyti?

- *) Ar tamstos W-2 formos iš visų darbdavių yra pridėtos?
- *) Ar pavartojai teisingą mokesčių tabelę, ir patikrinai prieš esančią liniją teisingus skaičius?

- *) Ar padėjai ženklei (v) į 1980 m. Prezidentinių Rinkimų kompanijos Fondai?
- *) Ar forma pasirašyta su nurodyta pildymo data (jei abiejų formų pildymo data vedusių poros)?

- *) Ar įrašėi savo Social Security Nr. teisingai?
- *) Ar užlipinai ant voko p. ženklą?

- *) Ar pasidarei šio mokesčio pareiškimo kopiją savo paties rekordams?

pr. J. J. J.

"TUOJAU SUMAZINKITE BUTŲ NUOMAS" PAREIŠKĖ CHICAGOS NUOMININKAI

Neseniai atėjusi į Chicago miesto komisijos viešą apklausą sinėjimą senyva moteris nusiskundė:

— Namais, kuriuose aš iki šiol gyvenau, ši pavasari padavė Condédevelopmentui. Savininkai man pasiūlė pasirašyti būto nuomos sutartį, padidinant nuomą \$80. Mano nuoma padidinta nuo \$195 į \$275 per mėnesį, vadinasi 47% padidėjo. Jei aš gavau 47% nuomos padidinimą, tai kiek ji padidės per išėjus metus?"

Tas viešas apklausinėjimas vyko upracitą sekmadienio popietėje St. Jerome katalikų bažnyčios salės beismonėje, 700 West 1-st St.

Du aldermanai O. Orr ir D. Davis siūlo Chicago m. tarybai išleisti potvarkį (Ordinance) draudžiant, be pagrindo kelti butų nuomas.

"Prieš dvejis metus nuomos padidino butų nuomas \$10.00 per mėnesį", — sakė Helen

Roger iš 1634 W. Howard St. — Vėliau pr. metų geg. mėn. tas namas buvo parduotas. Tačiau butų nuoma nauji savininkai padidino nuo \$100 iki 190 dol. Aš manau, kad tai yra didelė gėda savininkams beveik dvigubai pakelti nuomą, ypač dėl to, kad jokių butuose remonto nepadaryta."

Kita apklausinėjimo metu stambi moteris tarė: "Aš esu Welfare įstaigos išlaikoma 2-ųjų vaikų motina. Aš negaliu rasti namų savininko, kuris pasirašytų su manim metinę buto nuomos sutartį. Jie sutinka nuomoti butą "month-to-month" pagrindu ir kiekvieną mėnesį pakelti po \$10 nuomą. Tai yra neteisinga praktika ("It's unfair")."

"Visuotėje atvejuose kaltinami namų savininkai", sako H. Miller. "Namų savininkai nėra sociologai. Mes bandome būti teisingi nuomojanti būrus nuomininkams, bet kai kurie nuomininkai neturi pinigų ir niekad neturės."

Tuomet aldermanas Orr pareiškė: "Komisija nevers perlioti pagalbą išspręsti šią problemą su nuomininkais, kurie nepajėgia mokėti nuompinigių". Kitas namų savininkas pareiškė: "Jeigu savininkas padaro nuosavybės remonto, esant aukštom infliacinėms medžiagų kainoms, jis nori, kad savininkas sumokėtų šias remonto išlaidas ir nedidintu nuompinigių? Aš turėju buto nuomininką, kuriam nepadidinau už buto nuomą per 8 metus. Ir kada aš jam padidinau nuomą iš viso tik \$10 per mėnesį, tai jis pakėlė didelį triukšmą, lyg aš vykdyčiau žmogžudystę."

Apklausinėjimas einant prie pabaigos, senyva moteris pareiškė: "Aš turiu didelę bėlą. Man buto nuoma savininkas kelia jau treji metai. Aš dėl savo amžiaus negyriu pakankamai ilgai krausytis kitur. Ką aš turiu daryti?"

pr. J. J. J.

YMCA ATIDARO SVORIU
SUMAZINTI KLASES
Chicago Vakariniame dalyje
veikianti YMCA, 6237 S. 116-

NEMOKAMAS KRAUJO SPAUDIMO MATAVIMAS

Vasario mėnuo — širdies mėnuo

Nemokamą kraujo spaudimo matavimą numato atlikti West Cook apskrityje veikianti Heart Asociacijos širdies mėsio programoj per vasario mėnesį.

Kraujo spaudimo matavimas yra vienintelis būdas nustatyti, ar kraujo spaudimas yra virš normalaus lygio. Tiksliai pamatavus žmogaus kraujo spaudimą galima nustatyti ar asmuo turi "aukštą kraujo spaudimą", kuris yra vienas iš svarbiausių rizikos faktorių dėl širdies atakos ir stoko.

West Cook apskrities gyventojai prašomi pasinaudoti šiuo nemokamu patarnavimu, kurį vykdo vietos Heart asociacijos skyrius. Nemokamas kraujo spaudimo matavimas bus atliekamas nuo 9 val. ryt. iki 5 val. p. p. savaitės dienomis per visą vasario mėnesį Heart Association of West Cook County įstaigoje, 837 Mannheim Road, Westchester, Ill. 60153.

Lietuvių kolonijoje, Marquette Parke esanti Alvydo draugija, kuriai vadovauja dr. Jonas Adomavičius, taip pat nemokamai tikrina mūsų tautiečių kraujo spaudimą kas sekmadienį po 2 val. p. p. Alvydo draugijos namuose taip pat kas sekmadienį gydytoji paskaitos sveikatą, reikais.

M. S. nė

— MES ATSAKOME JŲS KLAUSLATE,

MAISTO KORTELIŲ (FOOD STAM) PROGRAMA

KL. Pasakykite, kokius reikalavimus valdinės įstaigos stato tiems asmenims, kurie nori gauti nemokamai Maisto kortelių (Food Stam) programą vykdančią?

ATS. Kad neturtingas gyvenimas būtų nemokamai Maisto kortelių, jis turi pristatyti valdinėi įstaigai savo išteklių įrodymus, būtent: grynais pinigais, banko sąskaitas, status ir nuosavybės įrodymus, išskliai kaip jūsų namai, asmeniški daiktai, namų priemonės (household goods) gyvybės apdraudimo polisas ir kai kurie pensijos fondai nėra įskaitomi. Automobilis yra svarstomas individualiai, priklausomai nuo to, kaip jis yra naudojamas. Kiekvienas pavienis asmuo gali turėti iki 1, 750 išteklių ir vis dėlto gali gauti (kvalifikuotas) Maisto kortelių. Šeima (households) iš dviejų ar daugiau asmenų gali turėti iki \$3,000, jei vienas asmuo yra 60 ar vyresnio amžiaus.

KL. Ar yra kitokių reikalavimų, kad galėtumėte gauti nemokamai maisto kortelių?

ATS. Pilietybė: JAV pilietybė ir tam tikri legalūs svetimšaliai (aliens) gali būti kvalifikuoti. Jeigu jūsų šeimos nariai yra ne JAV piliečiai, jūs turite įrodyti jų statutą iš imigracijos ir Naturalizacijos įstatigos.

Registracijos tvarka: Su tam tikromis išimtimis, visi bedarbiai, galintieji dirbti šeimos nariai nuo 18 iki 50 metų amžiaus turi registruotis darbu gauti, ieškoti darbo, ir priimti

ATS. Pilietybė: JAV pilietybė ir tam tikri legalūs svetimšaliai (aliens) gali būti kvalifikuoti. Jeigu jūsų šeimos nariai yra ne JAV piliečiai, jūs turite įrodyti jų statutą iš imigracijos ir Naturalizacijos įstatigos.

Registracijos tvarka: Su tam tikromis išimtimis, visi bedarbiai, galintieji dirbti šeimos nariai nuo 18 iki 50 metų amžiaus turi registruotis darbu gauti, ieškoti darbo, ir priimti

ATS. Pilietybė: JAV pilietybė ir tam tikri legalūs svetimšaliai (aliens) gali būti kvalifikuoti. Jeigu jūsų šeimos nariai yra ne JAV piliečiai, jūs turite įrodyti jų statutą iš imigracijos ir Naturalizacijos įstatigos.

Registracijos tvarka: Su tam tikromis išimtimis, visi bedarbiai, galintieji dirbti šeimos nariai nuo 18 iki 50 metų amžiaus turi registruotis darbu gauti, ieškoti darbo, ir priimti

ATS. Pilietybė: JAV pilietybė ir tam tikri legalūs svetimšaliai (aliens) gali būti kvalifikuoti. Jeigu jūsų šeimos nariai yra ne JAV piliečiai, jūs turite įrodyti jų statutą iš imigracijos ir Naturalizacijos įstatigos.

Registracijos tvarka: Su tam tikromis išimtimis, visi bedarbiai, galintieji dirbti šeimos nariai nuo 18 iki 50 metų amžiaus turi registruotis darbu gauti, ieškoti darbo, ir priimti

ATS. Pilietybė: JAV pilietybė ir tam tikri legalūs svetimšaliai (aliens) gali būti kvalifikuoti. Jeigu jūsų šeimos nariai yra ne JAV piliečiai, jūs turite įrodyti jų statutą iš imigracijos ir Naturalizacijos įstatigos.

Registracijos tvarka: Su tam tikromis išimtimis, visi bedarbiai, galintieji dirbti šeimos nariai nuo 18 iki 50 metų amžiaus turi registruotis darbu gauti, ieškoti darbo, ir priimti

ATS. Pilietybė: JAV pilietybė ir tam tikri legalūs svetimšaliai (aliens) gali būti kvalifikuoti. Jeigu jūsų šeimos nariai yra ne JAV piliečiai, jūs turite įrodyti jų statutą iš imigracijos ir Naturalizacijos įstatigos.

Registracijos tvarka: Su tam tikromis išimtimis, visi bedarbiai, galintieji dirbti šeimos nariai nuo 18 iki 50 metų amžiaus turi registruotis darbu gauti, ieškoti darbo, ir priimti

ATS. Pilietybė: JAV pilietybė ir tam tikri legalūs svetimšaliai (aliens) gali būti kvalifikuoti. Jeigu jūsų šeimos nariai yra ne JAV piliečiai, jūs turite įrodyti jų statutą iš imigracijos ir Naturalizacijos įstatigos.

galima atlikti darbą (suitable job offer).

KL. Pasakykite, kas laikomas pajamomis, norint nemokamai gauti maisto kortelę?

ATS. Jūsų šeimos (household's) pajamos yra laikomi iš viso pinigai, gauti iš įvairių šaltinių.

Tiktai šeimos mėn. grynų pajamos, mažesnės, kaip nurodytos leidžiamos ribos įgalina (may qualify) gauti maisto kortelę. Įvertinimo riba padidėja tuo metu, kai šeima padidėja ir gali būti patikrinta, pritaikoma saus. ir liepos mėnesiais ir pasikeičia pagal federalinį pragyvenimo rodiklį (federal cost of living index).

Šeimos nariai savo pajamų įrodymus privalo pristatyti. Į rodymų pavyzdžius įeina: apmokėjimų kvitai išmokų (benefit) iš Social Security ir Veteranų administracijos įstaigų.

KL. Kiek maisto markučių aš galiu gauti kiekvieną mėnesį?

ATS. Čia mes nurodysime kuponų sumą, kurią jūs galite gauti pagal jūsų šeimos dydumą:

Jei šeimos dydis — 1 asmuo, mėnesinės pajamos — \$306, tai markučių gausite už \$63. Jei šeimos yra du asmenys, su mėnesinėmis pajamomis — \$403, tai markučių gausite už \$115.

Jei šeima iš trijų asmenų, mėnesinių pajamų turi — \$500, tai markučių gaus už \$150.

Jei šeima iš keturių asmenų, mėnesinių pajamų turi — \$596, tai markučių gaus už \$209.

Jei šeima yra iš penkių asmenų, su mėnesinėmis pajamomis — \$693, tai maisto kortelių gaus už \$248.

Jei šeima yra iš 6 asmenų, su mėnesinėmis pajamomis — \$790, tai maisto kortelių gaus už \$295.

Jei šeimos narių yra 7 asmenys, su mėnesinėmis pajamomis — \$996, tai maisto kortelių gaus už \$329.

Jei šeima yra iš 8 asmenų, su mėnesinėmis pajamomis — \$983, tai maisto markučių gaus už \$576.

Jei šeima yra iš daugiau, negu 8 asmenų, prie leidžiamų pajamų reikia pridėti \$97 dėl kiekvieno papildomo asmens, tai maisto markučių gaus papildomai už \$147.

Papildomų informacijų teikia Lieutenant Governor Dave O'Neal's Senior Action Center, 150 N. LaCalle, Chicago, 60601 arba 3 West Oak Town Mall, Springfield 62701. Galima nemokamai paklausti (tel. 800-252-6343, Metropolitan Chicago, 312-793-3333, pr. J. J. J.).

Jeigu jums reikėtų pagalbos maisto markučių reikalui arba bendrais socialiniais reikalais, galite kreiptis į JAV Socialinio klubo reikalų vedėją A. Čepulį, 3261 So. Hasted St. Chicago, Ill.

— Daugiau negu 1,200,000 žmonių, t. y. pusė viso pasaulio gyventojų, neturėję nei skaitytų, nei rašytų. Šiuos duomenis neseniai paskelbė Jungtinių Tautų mokslo ir kultūros reikalams komisija.

Camp-Out Cuisine -- One Dish Makes It Easy

For cool kitchen cookery, or campsite convenience, there's no need to defrost frozen Cod, Ocean Perch, Pollock or Flounder/Sole fillets... and often you can have an entree or a whole meal on the table in 15 or 20 minutes.

Ingenious "Pot-A-Stew" for instance, simmers frozen fish fillets and a variety of summer vegetables in flavored chicken broth. Not really a recipe, it's a whole different way to prepare frozen fish.

With North-Atlantic fillets available year round and the bounty of each season — and that of the American supermarket — the variations on this simple dish are almost infinite.

Even easier to prepare is a one pound package of fish broiled from frozen to ready-to-serve in only 15 to 17 minutes. Place the low fat, high protein fillets about 7 inches below the broiler and baste often with lemon butter... no need to turn. Slice crosswise into four servings and count about 100 calories for each. Usually one pound of fish will serve four, but when it's barbecue time — better count on one-half pound per person.

Indoors or out, you'll find preparation fast and easy and the choice of cooking methods wide.

Campfire "Pot-A-Stew"

- 1 can (46 oz.) chicken broth
- 3 cans (10-3/4 oz.) cream of shrimp soup
- 1 lb. frozen North Atlantic Cod, Pollock, Perch or Sole fillets
- 1 onion sliced
- 1 teaspoon salt
- 1 teaspoon savory
- 4 ears corn cut in thirds or 1 can (12 oz.) corn
- 1 can (15 oz.) baby carrots
- 1 can (1 lb.) tomato wedges or 2 fresh tomatoes cut in wedges
- 2 large green peppers cut in 1" pieces

Combine chicken broth and cream of shrimp soup in 5 qt. Dutch Oven or large camp cook-kettle. Bring to boil, then reduce heat and add frozen fish, sliced onion, salt and savory. Cook, covered, over low heat until fish defrosts (approx. 4-6 minutes). Separate fillets with a fork and break into large pieces. Add remaining vegetables, cover and cook another 6 to 8 minutes or until corn is tender. To serve, remove vegetables from broth with slotted spoon and ladle broth into individual cups. Or serve fish, vegetables and soup together in large soup bowls. Makes 8 servings.

Dailininkas — naujos lietuviškos pasaulėjautos skelbėjas

Vlado Vaitekūno dailės darbų paroda ir jo nauja knyga "Lietuvių Reinkarnacinė Veda - Žinyčia"

Vladas Vaitekūnas yra dailininkas ir drauge mastytojas. Jis kuria dailės darbus, bet sykiu rūpinasi, kad tiek jo paties gyvenimas, tiek jo tėvynainių lietuvių gyvenimas rutuliotųsi pagal naują aiškią metafizinę būdinę gyvenimo sampratą. Vaitekūnas nėra budistas (žūr. Budizmas, L.E., 3 t., 312 pusl.), tik gerokai artimas budizmui. Jį galima laikyti lyg ir naujai besireiškiančių antruoju Vydūnu, tik gerokai drąsesniu ir atresniu savo sprendimuose.

Savo mintijimo galia Vaitekūnas, aišku, toli gražu, negali prilygti Vydūnui, nes rezultate Vydūnas yra tikras filosofas — teosofas, o Vaitekūnas kol kas yra tik tikras dailininkas. Vis dėlto dail. Vaitekūnas yra vienas iš tų retų menininkų, kuris iš naujo atkreipia mūsų dėmesį į senovinę — mistinę lietuvių visatos bei gyvenimo sampratą. Kas žino, gal ir jis pats ateityje taps teosofu, kaip ir Vydūnas.

Dailininko Vaitekūno paroda atidarė Lietuvių Klubo pirminkas Jurgėla. (Sausio 26 d. Lietuvių klubo salė, St. Petersburg, Florida.) Kaip ir visuomet, svariu ir ryškiu žodžiu jis pristatė žiūrovams dail. Vaitekūną, o drauge paminėjo ir jo originalius tautinius dailės kūrinius. Po to trumpai kalbėjo pats dailininkas.

Štai Vaitekūno dailės darbų klasifikacija pagal šio straipsnio autoriaus suskirstymą:

- Kūriniai su reinkarnacine būdinė mistika.
- Lietuvių tautos senovės paveikslai: dievai, deivės, kriviai, vaidilos, vaidilutės ir t.t.
- Lietuviškoji buitė amžių tėkmėje.

- gamtos motyvai.
- portretai — atvaizdai.

a) Kūriniai su reinkarnacine — budistine mistika

Kurti dailės darbus pagal šią naują ir drąsiai mintį dailininkui daug padėjo vienas gyvenimiškas faktas: 1935 m. jis susidraugavo su savo kolega gimn. mokytoju ir gilesniu mastytoju Adolfu Maigiu. Įtaigojamas šio savo kolegos, o drauge skatinamas savo pačio naujų minčių bei išgyvenimų, Vaitekūnas ėmė kurti simbolinius dailės kūrinius. Iš čia patiekiamų 20-ties simbolių darbų bene patys reikšmingiausias yra šie: Reinkarnacinė raida, Tarp planetų, Tolybėn, Keturi amžiai, Visatos daigai, Mirtis nugalėta...

Apskritai kalbant, visi šie paminėti ir nepaminėti simboliniai kūriniai gana įspūdingi, keičia nemažą žiūrovų susidomėjimą.

b) Lietuvių tautos senovės vaizduose

Šiame dailininko darbų skyriuje bene pirmą kartą po mūsų "Aušros" gadynės vėl išskyla prieš mūsų akis tikri ar spėjami, istorikų ir etnologų pripažinti ir nepripažinti (kaipo išsikalvoti) senovės lietuvių dievai, deivės, vaidilos, žyniai, Krivės, aet su Krivių Krivaičiu (sic!) priešakyje...

Reikšmingas simbolinis kūrinys ir turinio atžvilgiu, ir informinio atžvilgiu yra "Vaidila". Jis imponuoja žiūrovą savo dvasine didybe ir savo tvirtu šventu tikėjimu. Jis čia primena mums aną buvusią, didžiąją, drauge dorą ir tolerantišką lietuvių tautą...

c) Lietuviškoji buitė amžių tėkmėje

NAPOLEONAS TILŽEJE

Marquette Parko Vyčių 112-tos kuopos susirinkimas

Š.m. vasario 19 d. 8:30 val.

Štai paveikslas iš 1863 m. sukilimo prieš maskolius! Tai simbolinis dailės darbas, kuris eiliniam žiūrovui sunkiai bei įkandamas. Meška, simbolizuojanti Rusiją, perduota tokiais blankiais juodais tonais, o drauge ir be specifinių meškinų ženklų, jog žiūrovui atrodo, kad lietuviškas Vytiš veržiasi — šauja, aukštyn ir kažkokį juoda kalbė.

"Jūratė ir Kastytis" — vienišs žinoma tematika. Simbolinė šios temos interpretacija retam žiūrovui tebus nuvokiama. Panašiai yra su "Sapnas" ir "Tretysis".

Ateityje šie kūriniai gal bus laikomi meno šedevrais, kas žino... O kodėl? Todėl, kad be maž visi ir visi geresni dailės ir literatūros kūrinių įgauna savo vertę, kai būna gerokai apsenę, po 3-4 generacijų, atseit po 75-100 metų. Kodėl taip atsitinka?

Čia nėra vietos apie tai aiškinti, nes tai kiek ilgesnė tema. Palikę nuošalyje visus kitus pasaulinius autorius, čia trumpai tik prisiminkime mūsų Donelaitį, išverstą į daugelį kalbų, ir mūsų garsųjį Čiurlionį. Abu juodu amžininkų nebuvo suprasti. Čiurlionio dailė dauguma žiūrovų (90%) laikė net mažute gražia nesąmone, o šandien...

(Bus daugiau)

vak. parapijos salėje vyčiai susirinko aptarti savo organizacijos reikalus. Pirm. J. Zakarka pasveikino dalyvius ir pakvietė, kan. V. Zakaraskui vadovaujant, sukalbėti maldą į šv. Kazimierą.

Kan. V. Zakaraskas trumpai paminėjo Lietuvos valstybės kūrimosi istoriją, 1918 m. vasario 16 d. Nepriklausomybės paskelbimo aktą. Priminė, kad būtų gera, kad šis valstybinis šventė nebūtų sutapatinta su Donelaičiu ar Mindaugo vainikavimu. (Pav., JAV švenčia 4th of July.) Nepasimeskime ir mes, nes Sovietai, okupavę Tėvynę, jau seniai Vasario 16-os šventę panaikino.

Po to kuklaus Vasario 16-os paminėjimo, pirm. J. Zakarka pasiūlė skirti ALTai 25 dolerių auką. Visi pritarė. Sekė dalinių vedėjų raportai. Em. Pakalniškienė pranešė apie Martinique restorane Indianos distrikto Lietuvos minėjimo šaujų banketą ir jo pasisekimą.

Kita maloni ponija papasakojo, kad Cicero įsteigta Vyčių kuopa, nes anksčiau veikusi jau seniai susilikvidavo.

Po dalinių raportų, trys nariai buvo pakelti į I laipsnį. Priimta priesaika. II laipsnis suteiktas, berods, 17 asmenų, tarp jų 9 jaunuoliams. Po priesaikų sukalbėta maldą ir sugiedotas Lietuvos himnas.

Pirm. J. Zakarka visus pa-

LIETUVIŲ LITERARINĖ DRAUGIJA TILŽEJE

1879 — 1925

(Tęsinys)

12) 1813 m. kovo 17 d. iš bažnyčių sakyklų buvo perskaitytas "Prūsijos karaliaus Pričkiaus Vilniaus atsisaukimas, raginąs valdinius būti gerais krašto gynėjais". Pustl. 565.

Aštuonios šitu "gromatų" yra malonės suteikimai pabėgusiems kariaus, viena nustato kaip konfiskuoti pabėgusių kariu turtus, viena yra įsakas dėl pabėgusių karių gaudymo, viena yra kitas įsakas dėl baudimo nepatikimų kantonistų ir vie na ragina valdinius būti gerais krašto gynėjais. Jų skelbimas parodo didelį Prūsijos kariuomenės vadovybės ir karaliaus susirūpinimą; o mus jis įtaigoja išvesti, kad Mortensenu, prof. Ivinskio ir prof. Salio tikrinimai, kad iš Did. Lietuvos vyks emigracija į Rytprūsius, yra neteisingi, nes, atrodo, kad ant- raio. Lietuvių emigracija iš Rytprūsijų į Did. Lietuvą buvo skait lingesnė.

3. BAUDŽIAVOS PANAIKINIMAS

Kuomet 1806 m. spalio 14 d. tokia, iš baudžiavinių vergų sudėta, savo buklės prislėgta Prūsijos kariuomenė ties Jenos ir Auerštado miestų stėjo prieš

kvielė vaišėms. Buvo kavutė su skaniais pyragais. Vaisindamiesi, dalyviai šnekučiavosi.

Dalyvavo apie 50 asmenų. Pabaigai atvyko klebonas A. Zakaraskas, neseniai grįžęs iš atostogų Floridoje. Sveikinosi su dalyviais ir, girdėjau, pasakojosi savo išpučius.

Skirstėmės, dėkingi vadovų, bei, apie 9:30 val.

Kovo 2 d. visi vyčiai renkasi į švento Kazimiero šventės minėjimą 9:15 val. ryto į Brighton Parko bažnyčią pamaldoms ir į Vyčių salę banketui.

Prie prezidiumo stalo buvo valstybinė ir Lietuvos vėliavos ant stalo. Kryžius saikdino Vyčių kapelionas kan. V. Zakaraskas. K. Paulius.

entuziastingą, laisvę žadančias Napoleono armijas, Prūsijos kariškosios pajėgos buvo kelių valandų bėgyje katastrofingai sumuštos ir išblaškytos. Niekas prancūzams nebepastojė kelio į Berlyną iš kuro karališkoji šeima, karalius Pričkus Vilhelmas III ir karalienė Luizė skubotai pasitraukė į Karaliaučius. Kuomet prancūzai ir prie Karaliaučiaus priartėjo, serganti karalienė vyko šaltą žiemą rogėmis per Užmarį (Neringą) į Klaipėdą.

Prancūzai neužėmė vieno Karaliaučiaus, bet 1807 m. birželio 20 d. įžygiavo net į Tilžę, kurioje apsiostojė ir Napoleono štabas. Dieną prieš tai, Prūsijos tal- kininkai rusai, iš Tilžės pasitraukė per Nemuną į mūsų laikų žinomą Klaipėdos kraštą. Kartu jie šiaudais apkrovė vienintelį pontoninį tiltą per Nemuną, Prūsijos karaliui beliko mažas jo valstybės kampelis jau minėtasis Klaipėdos kraštas. Tilžėje, 1807 m. liepos 7 ir 9 d. tarp Rusijos — Prūsijos ir Prancūzijos sutarta taika užbaigė Prūsijos "Nelaimingąjį karą". Prūsija nustojo daug žemių ir turėjo milžiniškas kaštas mokėti.

Dažar toliau regintys karaliaus patarėjai pradėjo įrodyti, kad baudžiavininkais, luominėmis užtvaramis, valstybinėmis rėgalijomis ir atgyvenusiais įstatymais nebus galima Prūsijos atstatyti. Reikia esminių ir plačių reformų. Tokių idėjų paveiktas, Prūsijos karalius 1807 m. spalio 9 d., Klaipėdoje pasirašė ir paskelbė baudžiavos panaikinimo įstatymą. Pakarklis atspausdino šio vokiečių ir lietuvių kalbomis paskelbto įstiso įstatymo fotokopijas savo "Prūsijos Valdžios Gromatose..." 512 iki 517 puslapiuose. Originalie įstatymas vadinamas.

"Edict den erleichterten Besitz und den freien Gebrauch des Grund Eigenthums, so wie die persönlichen Verhältnisse der

Land Bewohner betreffend", lietuviškai "Paliepinimas kai- po Lauko žmones savo Lauka lengvjaus apturret ir ta wal- nay wartoti gal taipojau apie ju kaip walnu žmonu Pasilaiki- ma priesz kits kitta".

DVYLIKATASIS ĮSTATYMO PARAGRAFAS SAKO:

"Metė Wiens tūkstantis Asz- toni szimtai ir deszimtis (1810) Dienoje Mertino passilaujasi abelnay korna wiena Wergyste Dwarose per wisas Musu Zem- mes. Po Mertino Dienos 1810 tiktyt walni Zmones yra..."

Metus vliau, 8808 m. lapkri- čio 9 d. karalius paskelbė nau- ją miestų tvarką (Staadteord- nung). Šitas įstatymas panai- kino visus apsigyvenimo suvar- zymus. Iki šiol baudžiavininkas tegalėjo gyventi gintoje vietoje, arba ten, kur jo ponas jam nu- rodė. Dabar netik buvo panai- kinti visokie apsigyvenimo su- varžymai, bet ir miestų vartai buve visiems baudžiavininkams olačiai atkelti. Kartu buvo pa- keista amatų mokymo tvarka. Dabar ir lietuvininkai galėjo mokytis amato, o kas dar svar- biau, galėjo stoti į visokias vi- durines ir aukštesnias inokyk- las.

Iki tol baudžiavininkai gyve- no lietuviškuose kaimuose, iš kurių jiems nebuvo leista išsi- kelti. Toks judėjimo suvaržy- mas per šimtmečius išlaikė lietuvišką kompaktiškumą su gry- na lietuvių kalba ir visais lietu- viškais papročiais. Dabar minė- ti įstatymai jiems atkėlė vartus į laisvesnį ir materialiai geresnį gyvenimą. Bet žingsnis pirmyn į laisvę ir geresnę buitį buvo, lietuviškumo atžvilgiu, žings- nis atgal, nes abudu įstatymu, įgalinę lietuvininkus persikelti ir laisvai judėti, tapo lietuvin- kų bendruomenės irimo įstaty- miniais pagrindais.

Baudžiavos panaikinimo įsta- tymas paleido valstiečius iš bau- džiaivos, bet neteisinio jų savi- ninkais iki tol dirbtose žemėse. Šitą spragą Prūsijos karalius pa- šalino 1808 m. liepos 27 d. įsta- tymu, vadinamu.

(Bus daugiau)

● 1827 metais Anglijos vajs- fininkas John Walker išrado degtukus.

GERA PROGA NAUJIEMS SKAITYTOJAMS

UŽ DEŠIMT DOLERIŲ NAUJENOS SIUNČIAMOS TREČDALĮ METŲ!

Visi lietuviai kviečiami atkreipti į Naujienas savo asmenišką dėmesį, gerai su jomis susipažinti ir jas užsisakyti.

NAUJIEMS SKAITYTOJAMS, NORINTIEMS TINKAMIAU SUSIPAŽINTI SU DIENRAŠČIU, NAUJENAS SIUNČIAME 4 MĖNESIUS UŽ 10 DOLERIŲ.

Nuoširdžiai kviečiame visas ir visus į plati- nimo vajaus talką!

Prenumeratos pratęsimo, užsakymų, bei galimų skaitytojų reikalais prašoma pasinaudoti žemiau esančiomis atkarpomis.

NAUJENOS
1739 S. HALSTED ST.
CHICAGO, IL 60608

● Iš anksto be raginimo pratęsiu savo prenumeratą, taupyda- mas laiką ir mažindamas susirašinėjimo išlaidas. Priede dol.
Pavardė ir vardas

Adresas

● Užsakau Naujienas kaip dovaną savo, kuris yra naujas skaitytojas. Priede dol.
Pavardė ir vardas

Adresas

Sponsorius pavardė, vardas ir vietovė

● Platinimo vajaus proga, palaikydami lietuvišką spaudą ir Naujienų pastangas, prašau jas siuntinėti už pridėdamus dol.
Pavardė ir vardas

Adresas

● Platinimo vajaus proga, prašau siuntinėti Naujienas dvi sa- valtes susipažinimui nemokamai be jokių įsipareigojimų.
Pavardė ir vardas

Adresas

JAY DRUGS VAISTINĖ

2759 W. 71st St., Chicago, Ill.

• RUPESTINGAI IŠPILDOMI RECEPTAI • FANNIE MAY SAL- DUMYNAI • KOSMETIKOS REIKMENYS

Atdara šokiadieniais nuo 9 val. ryto iki 10 val. vakaro.

Sekmadieniais nuo 9 val. ryto iki 8:30 val. vak.

D. KUHLMAN, B.S., Registruotas vaistininkas

Tel. 476-2206

DR. ANTANO J. GUSENO RAŠTAI

NAUJENOSE GALIMA GAUTI NEPAVARTAI ĮDOMIUS GYDYTO- JO, VISUOMENĖS VEIKĖJO IR RASYTOJO ATSIMINIMUS

Dr. A. J. Guseno — MINTYS IR DARBAS, 250 psl., Iliustracijos 1908 metų įvykių, Jabolnackio ir Totoralcio įsimas dienas ir su- rėpimai. \$2.00

Dr. A. J. Guseno — DANTYS, jų priežiūra, sveikata ir grožis. Kietais viršeliais, vietoje \$4.00 dabar tik \$2.00 Minkštais viršeliais tik \$1.00

Dr. A. J. Guseno — AUKŠTA KULTūra — ŽIAURŲS ŽMONĖS. Kelionės po Europą įspūdingai. Dabar tik \$2.00

Taluma taip pat užsisakyti padė, atsiuntus čekį arba money order, prie auksuotų kainas pridėdami 50c, perlaumimo išlaidoms.

NAUJENOS,

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

Turime po kelias RETAS KNYGAS

1. Kun. M. Valadkos UŽ LAISVĄ LIETUVI

Minkšti viršeliai, 410 psl. \$10.00

2. V. Biržiškos SENOVĖS LIETUVIŠKŲ KNYGŲ ISTORIJA, I ir II dalis.

Minkšti viršeliai \$10.00

3. A. Ambrosės CHICAGOS LIETUVIŲ ISTORIJA.

Minkšti viršeliai \$15.00

4. J. Laukio ORAKULAS. 414 psl.

Minkšti viršeliai \$10.00

Cekį reikia išrašyti:

NAUJENOS, 1739 So. Halsted St.
Chicago, Ill., 60608

Pridėti dolerį pašto išlaidoms.

NAUJIENŲ raštinė atdara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. popiet. Šeštadieniais — iki 12 val.

Šeštadienis-Pirmadienis - Saturday-Monday, February 23-25, 1980

SVENTO RASTO PAMOKYMAI IR PAAISKINIMAI KIEKVIENĄ DIENĄ BŪTINI KRIKŠČIONIUI

TIKĖJIMAS ARBA PRIETARAI

Šiandien daugelis sako: "Aš tikiu į Dievą Tėvą". Tačiau Dievo jie visai nepažįsta ir nežino ko jis reikalauja. Kartu su tikėjimu turi būti ir jo valios pažinimas. Tikėjimas be žinojimo yra tik aklas įsitikinimas, paremtas spėjimu arba įsivaizdavimu. Su tikėjimu turi pasirodyti geri darbai, nes parašyta, kad "tikėjimas be darbų yra miręs", neturintis savyje gyvybės (Jok. 1:17). Didysis Mokytojas, Jėzus Kristus, yra pasakęs: "Kam vadinate mane Viešpatie, Viešpatie, o nedarote ką aš sakau" (Luko 6:46). Panašiai kalbėjo Ap. Povilas Kolosiečiams 1:10: "Elkitės kaip verta Viešpaties... nekėdami vaisių gerais darbais". Ap. Jokūbas 1:22 sako: "Būkite žodžio vykdytojai, o ne vien klausytojai, apgaudinėjantys save. Tik vykdytojas tebus palaimintas už savo darbą". "Nes žmogaus Sūnus ateis savo Tėvo garbė su savo angelais ir tuomet jis atsilygins kiekvienam žiūrėdamas jo darbą". — Mato 16:27.

SV. RASTO TYRINETOJAI

J. Musikant, 195 Van Pelt Avenue, Staten Island, N.Y. 10303

DR. K. G. BALUKAS

AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA

6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building) Tel. LU 5-4446

Prima ligonius pagal susitarimą.
Jei neatsiliepia, skambinti 374-8004

DR. PAUL V. DARGIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community Clinikos

Medicinos direktorius
190 S. Main St., Westchester, IL

VALANDOS: 9-5 darbo dienomis
kas antrą šeštadienį 8-3 val.

Tel. 563-2727 arba 562-2728

TEL. — BE 3-5893

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ AKIŲ LIGOS

3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI

2611 W. 71 St. Tel. 737-5149

Tikrina akis, Pritaiko kontaktinius ir
"contact lenses"

Val. pagal susitarimą. Jėdaryta trect

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA

2656 WEST 63RD STREET
Val. antradi, 1-4 popiet.

Ketvirtadi, 5-7 val. vak.
Ofiso telefonai: 776-1880

Residentijos telefonai: 648-5544

DR. VYT. TAURAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Sondra praktika, spec. MOTERŲ LIGOS

Ofisas 2652 WEST 59th ST. 5th Fl.
Tel. PR 8-1223

OFISO VAL.: pirm. antradi, treči-
tr. penkt. 2-4 ir 6-8 val. vak. Šeštadi-
niais 2-4 val. popiet. ir kitu lai
pagal susitarimą.

P. ŠILEIKIS, O. P.

ORTHOPEDEAS-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai. Med. ba-
lantai. Speciali pagalba kitiems
Arch. Supportui ir t. t.

VAL.: 9-4 ir 6-8. Residencijos 9-
2400 West 63rd St., Chicago, IL 60627

Tel.: PR 600-6384

FLORIDA

DR. C. K. ROBELIS

Prostatos, inkstų ir šlapimo
takų chirurgija

5025 CENTRAL AVE.
St. Petersburg, Fla. 33710

Tel. (813) 321-4200

PERKRAUSTYMAI

MOVING

Laidimai — Pilna apdrauda
ZEMA KAINA

R. BERNAS
Tel. WA 3-8063

MOVING

Apdraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų.

ANTANAS VILIMAS
Tel. 376-1882 arba 376-5994

PERKRAUSTYMAI

Laidimai — Pilna apdrauda
ZEMA KAINA

R. BERNAS
Tel. WA 3-8063

PERKRAUSTYMAI

Laidimai — Pilna apdrauda
ZEMA KAINA

R. BERNAS
Tel. WA 3-8063

V. PROSAS

OKUPANTO VIRTUVĖJE PASIZVALGIUS

Šiandien lietuvių tauta naikinama, bedievinama, rusi-
nama ir skandinama alkoholyje, nes okupantas slen-
giai ją ištrinti iš gyvųjų larpo.

Nors paskutiniu laiku apie to-
kias ir panašias socializmo "ge-
roves" okup. Lietuvos spaudoje
jau neberašoma, nes tai skelbti
viešumai ir parodyti savo tikrą-
ji veidą, uždraudė Maskvoje se-
dis vyresnysis "brolis", bet pa-
sizvalgius į praeitį ir užpraei-
to dešimtmečio komunistų par-
tijos anapus geležinės uždan-
ros leidžiamos spaudos pusla-
pius, galima rasti pakankamai
"gerovės" aprašinėjančių straips-
nių. Jais ir pasiremsime.

I. — PARDUOTUVES IR GIRTUOKLIAI

Valstybės išlaikomų alkoholi-
nių gėrų pardavinėjimo tink-
las nuolat plečiamas. Svaigali-
nių parduotuvė 1970 m. buvo
14, o jau 1974 — 28 ("LTSR
ekonomika ir kultūra", Vilnius,
1975 m.). Pasekmės, be abejo,
baisios. Į taip vadinamą girtuok-
lių išsigijimo blaivyklą 1970 m.
buvo patekęs 53.351 girtuoklis,
o 1974 — 63.234 ("Tiesa", 1975.
VI. 25). 1969 m. gydyta 7.256
alkoholikais, o 1974 m. jau 16.3000,
kurį tarpe daugiau kaip 1000 moterų
(LTSR komisijos 1975 m. aplinkraštis).
Ar taip buvo nepriklausomoje
Lietuvoje?

2. — ŠEIMOS IR ABORTAI

Alkoholio ir bedievybės ita-
koje lietuvių tautos morale
smunka, kas ardo šeimas ir di-
dina abortų skaičių. 1950 m.
okup. Lietuvoje buvo tik 625
ištuokos, 1960 — 2364, 1970 —
6213, o jau 1976 m. net 9557
("LTSR ekonomika ir kultūra",
1977 m.).

Savaime aišku, kad bedievis-
kos valstybės teisintos šeimu

skrybros ir įteisinti abortai la-
bai žaloja lietuvių tautą. Pa-
sak pogrindyje pasirodancios
"Ausros", okup. Lietuvos spau-
da apie abortus viešai beveik
nieko nerašo ir juo labiau nes-
kelbia statistinių žinių, bet rim-
to okup. Lietuvos ginekologo
žiniomis, kasmet padaroma ne-
mažiau 60.000 abortų.

3. — TAUTOS PRIEAUGLIS

Šeimų skrybų ir abortų skai-
čiai yra baisūs. Jie jau savaime
mums pasako, kad lietuvių
tautos prieauglis mažėja, kad
ji nyksta. Štai, 1940 m. iš viso
gimė, be gimusių negyvų, 67.619
kūdikų, 1950 — 60.719, 1970 —
55.519 ir 1976 m. — 52.296 kū-
dikiai ("LTSR ekonomika ir
kultūra", Vilnius, 1977, p.35).

"Mokslo ir Gyvenimo" 1978
m. gruodžio mėn. 12-to nume-
rio straipsnyje "Lietuvos TSR
gyventojų pasiskirstymas", Pet-
ras Gaučas rašo, patvirtindamas
vis mažėjantį okup. Lietu-

voje natūralų gyventojų prie-
auglį: "Per visą pokario laiko-
tarpį Lietuvos TSR gyventojų
natūralus prieauglis, skaičiuo-
jant kiekvienam tūkstančiui gy-
ventojų, buvo mažesnis, nei Ta-
rybų Sąjungoje". Ir tas prie-
auglis, pasak Gaučo, pradėjo
sparčiai mažėti 1961 m. Nuo to
metų gimimais mažėja, o miri-
mų didėja. Sparčiai mažėjant
gimimams, natūralus prieauglis
1977 m. sudarė vos 19,2 tūks-
tantių. Todėl per pastaruosius
17 metų gyventojų nat. prieaug-
lis okup. Lietuvoje sumažėjo
daugiau kaip per pusę. Tačiau
visų gyventojų skaičius joje vis
dėlto didėja. Aišku kaip čia, kad
ji didina, privaziave rusi-
ki kolonistai.

P. Gaučas straipsnyje paduo-
da ir lentelę "Lietuvos TSR gy-
ventojų gimstamumo, mirštamumo
ir natūralaus prieauglio koeficientai
1000-čiui gyventojų". Iš lentelės matyti, kad 1950
m. gimė 23,6, mirė 12, o ir na-
tūralaus prieauglio buvo 11,6.
Gi 1967 m. gimė 17,7, mirė 8,1,
natūralaus prieauglio buvo jau 9,6.
O jau 1977 m. dešimtis metų vė-
liau, gimė 15,5, mirė 9,8 ir natū-
ralaus prieauglio tebuvo 5,7.

Reikia pabrėžti, kad Gaučo
nurodyti prieauglio skaičiai ir
lentelėje visi koeficientai api-
ma imtinai visus okupuotoje
Lietuvoje gyvenančius, neiš-
kiriant privežtų bei privaziavu-
sių kolonistų. Tokių, pasak Gau-
čo, per paskutinius penkerius
metus į Lietuvą atvyko 48,3%.

4. — GIRTUOKLIAVIMO PASEKMES

Dabar okupuotoje Lietuvoje
girtuokliavimas be išimties visi:
dideli ir maži, kolchozų berne-
lai ir mergelės, moksleiviai ir
studentai. Todėl girtuokliavimo
pasekmės yra labai ir labai ne-
tik apgailėtinos, bet baisios.
Todėl nei kiek neperdėta, kai
tvirtinama, kad tauta išsigims-
ta, kad jai žūsta.

"Aušra" laisvę pirm. KP sekr.
Griškevičiui praneša, kad apie
alkoholio pražūtingą žalą tau-
tai kalbėjo Pabrados, Akmenės,
Kauno ir kiti psichiškai atsilik-
usių vaikų namai, šeimų sky-
rybos, venerinės ligos, pavai-
nikusių kūdikių skaičius. O "Svy-
turyje" (1978 m. Nr. 1) skelbja
jau ir skaičius tų nelaimingųjų
psichiškai atsilikusių vaikų, bū-
tent: "Is 423 Pabrados psichi-
škai atsilikusių vaikų namų au-
gintinių bent 116 — alkoholi-
kų vaikai. Ir tikrai tokių, kurie ofi-
cialiuose dokumentuose girtuok-
liais vadinami. Lygiai pusė iš
tų 116 nelaimingųjų — visiškai
idiotai, o kiti — imbecilai (32,
7%) ir debilai (17,2%). Visi-
kai panašia statistika operuoja
ir kiti psichiškai atsilikusių
vaikų namų medikai".

Tame pat "Svyturyje" apra-
šoma keleta auginamų Pabrade
je vaikų. Štai: "Veronika" S.
— šešiolika. Silpnaproty. Pasy-
lio rajono Salocių miestelio girtuok-
lių vaikų. Linutė G. —
seseri. Deformuota galva. Iši-
sai pirštuka bejudinanti silpna-
proty mergaitė. Abu tėvai —
pastavūs girtuokliai. Zydruonui
B. — dešimt. Niekada berni-
kas nesužinos savo gražaus var-
do — ryškiai gimta silpnaproty-
bė. Atvežtas į Pabrade stacijas
iš Pagėgių ligoninės, kur medi-
kai beveik pusantros metų glau-
dė, gydė ir jį, ir dar tris alko-
holiškus Jadvygos B. ir jos girtuok-
lio sugyventinio mažus vai-
kus, paliktus gatvėje. Ir t. t.
ir t. t.

Tai tik mažas vaizdelis iš
psichiškai paliegiusių ir savę
nebevaldančių vaikų ligonių. Bet
koks nuosimtis tokių jauptuolių
pusiau silpnaprotyčių maišosi mo-
kyklose, gatvėse? Kiek jų pri-
pildo pataisos namus ir kalėjim-
us? Okupuotos Lietuvos spau-
da neskelbia, tai draudžiama.
Štai vaizdelis: ("Svyturyje",
1978, Nr. 1). "1949 m. tų vidur-
žemių, kai dar dirbau Kauno
mieste, pagriebiau už kupros
moteriške, Oną Korolkovaitę,
kai ji negino Janonio aikštėje
nakišti po suoliuku vaiką. Bu-
vo šaltis 18 laipsnių Celsijaus.
Nedidelio protelio t moteriškė,
visų vaikų net suskaičiuoti ne-
sugeba. Amžina girtuoklė ime-
bile". Tokių, kurios atsikako sa-
vo vaikų, 1975 m. "Svyturyje"
18-me numeryje, tūlas P. Jau-
dzenas priskaičiuoja net 197 iš
200. Tai motinos, kurios atsika-
ko savo vaikus auginti. Tai, pa-
sak Ukmergės kio Jono Matijo-
šiaus ("Svyturyje", 1976 m. Nr.),
gegutės, kurios deda kiaušinius
į svetimą lizdą.

(Bus daugiau)

Respublikonių kandidatų
tarpe George Bush turi geriau-
siai organizuotą rinkiminę kam-
paniją.

Mažeika & Evans

Laidotuvių Direktorai

6845 SOUTH WESTERN AVE.

Trys Moderniškos Koplyčios

Mašinoms Vieta

Tel. 737-8600

Tel. 737-8601

EUDEIKIS

GAIDAS — DAIMID

SENIAUSIA IR DIDIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

4605-07 SO. HERMITAGE AVENUE
Tel. 927-1741 — 1742

4330-34 SO. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas 523-0440

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street

1410 So. 50th Ave., Cicero

Telef. 476-2345

TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS

AIKŠTĖS AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

N A R I A I:

Chicago

Lietuvių

Laidotuvių

Direktorių

Asociacijos

AMBULANSO
PATARNAVIMAS

*

TURIME

KOPLYČIAS

VISOSE MIESTO

DALYSE.

PHILLIPS - LABANAUSKAS

3307 So. LITUANICA AVE.

Tel.: Yards 7-3401

BUTKUS - VASATIS

1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill.

Tel.: Olympic 2-1004

PETRAS BIELIUNAS

4348 So. CALIFORNIA AVE.

Tel.: Lafayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS

3319 So. LITUANICA AVE.

Tel.: Yards 7-1138 - 1139

STEPONAS C. LACK IR SŪNŪS

(LACKAWICZ)

2424 WEST 69th STREET

REpublic 7-1213

2314 WEST 23rd PLACE

Virginia 7-6672

11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4410

P. J. RIDIKAS

3354 So. HALSTED STREET

Tel. Yards 7-1911

PHILIP BARCUS

LADIJO ŠEIMOS VALANDOS

Vieno programos iš WOPA

1400 N. L. A. M.

Lietuvių kalba: kasdien nuo pir-
madienio iki penktadienio 4:00

4:30 val. vak. Šeštadieniais ri-
škmadieniais nuo 8:30 iki 9:30

al. ryto.

Yodėla Aldona Daukus

Telef. HENLOCK 4-2412

7159 So. MAPLEWOOD AVE.

CHICAGO, ILL. 60629

Powerful anti-itch
drug you can buy
without an Rx!

Stop itching fast of external
vaginal, rectal, and other skin
conditions. Doctors find even
severe itching can be treated
with a special drug. You can
now get this anti-itch drug
ingredient with no prescription
in BICOZENE®. Use only as
directed. The medically proven
creme for itching. **BICOZENE**

DALIA JUKNEVIČIŪTĖ SIMOLIŪNIENĖ

1975 m. vasario 25 d.

1935 m. kovo 1 d.